

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/8/2024
Identifikačné číslo spisu:	7116208532
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7116208532.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Mgr. H. V., narodenej XX. Q. XXXX, H., L. XX, proti žalovaným 1/ M. O., narodenej XX. Q. XXXX, H., F. 6, 2/ Ing. S. V., narodenému XX. Z. XXXX, H., K. XXX/XX, 3/ Ing. O. V., narodenej XX. M. XXXX, H., K. XXX/XX, zastúpení JUDr. Danicou Holováčovou, advokátkou, Košice, Čajakova 5, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 41C/105/2016, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 01. februára 2022 č. k. 5Co/170/2021-791 a o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 03. novembra 2022 č. k. 5Co/112/2021- 884 takto

rozhodol:

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 01. februára 2022 č. k. 5Co/170/2021- 791 o d m i e t a.

Dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 03. novembra 2022 č. k. 5Co/112/2021 - 884 o d m i e t a.

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I - v súčasnosti Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 41C/105/2016-732 z 05. októbra 2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo 06. 09. 2021 zamietol.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) uznesením sp. zn. 5Co/170/2021 z 01. februára 2022 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala voči uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie súdu prvej inštancie.

4. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne voči uzneseniu odvolacieho súdu uviedli, že dovolanie žalobkyne nie je prípustné a navrhli dovolanie odmietnuť. Žalovaní si zároveň uplatnili aj nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných zotrvala na svojich argumentoch.

6. Súd prvej inštancie rozsudkom z 26. novembra 2020 sp. zn. 41C/105/2016 rozhodol, že žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči pôvodne označenému žalovanému 1/ Ing. S. V. a žalovanému 2/ Ing. L. Y. určenia, že vlastníkom pozemku registra „C“, parc. č. XXXX - záhrady o výmere 1.514 m² zapísaný na LV č. XXXXX, obec H. - N., k. ú. N. S. je H. S., štátny podnik v likvidácii, H. S. 11, IČO: XXXXXXXX, zamietol (výrok I.) a žalovanému 1/ a 2/ priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.)

7. Odvolací súd rozsudkom z 03. novembra 2022, č. k. 5Co/112/2021-884 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.), odmietol odvolanie proti uzneseniu z 25.1.2022 (výrok II.) a žalovaným 1/, 2/ a 3/ priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II.).

8. Žalobkyňa podala voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. b), e), f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd zrušil v celom rozsahu napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

9. Žalovaní sa k dovolaniu žalobkyne voči rozsudku odvolacieho súdu vyjadrili s tým, že uvedené dovolanie považujú za zjavne účelové a odvolací súd v rozsudku postupoval správne.

10. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovaných vyjadrila s tým, že trvá na svojich argumentoch.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolania boli podané v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolania žalobkyne treba podľa § 447 písm. e) CSP odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 prvá veta CSP) dovolací súd uvádza:

12. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Citované ustanovenie zakotvuje inštitút tzv. povinného zastúpenia dovolateľa, ktorého účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc, súčasne aby dovolanie spĺňalo náležitosti stanovené zákonom a rovnako, aby dovolací súd mohol rozhodnúť bez zbytočných prieťahov. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu súdu o veci ďalej konať, nakoľko ustanovenie § 429 ods. 1 CSP je ustanovením kogentnej povahy. Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa advokátom v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ sám zvolí kvalifikovaného zástupcu, a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo, resp. požiada o ustanovenie zástupcu, ak spĺňa predpoklady pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Podmienka povinného zastúpenia dovolateľa advokátom v dovolacom konaní musí byť pritom splnená nielen v čase začatia dovolacieho konania (pri spísaní dovolania), ale táto podmienka musí byť splnená počas celej doby jej trvania.

13. Ak v priebehu dovolacieho konania skončí právne zastúpenie dovolateľa advokátom (dovolateľ plnomocenstvo odvolá alebo advokát plnú moc vypovie) a táto skutočnosť je oznámená súdu (§ 92 ods. 3 CSP), súd by mal vyzvať dovolateľa, aby splnil podmienku povinného právneho zastúpenia. Pokiaľ tento nedostatok dovolateľ neodstráni, dovolací súd bude postupovať podľa § 447 písm. e) CSP, teda dovolanie odmietne.

14. V posudzovanom prípade žalobkyňa, ako dovolateľka, nie je v dovolacom konaní zastúpená advokátom. Zo spisu vyplýva, že v čase podania dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sp. zn. 5Co/170/2021 z 01. februára 2022 a proti rozsudku odvolacieho súdu z 03. novembra 2022, sp. zn.

5Co/112/2021, bola zastúpená advokátom JUDr. Viktorom Novysedlák, Poprad, Dlhé hony 5777/17. Dňa 24. januára 2025 predložil advokát Mgr. Marcel Lesňák, Poprad, Murgašova 87/6, plnú moc na zastupovanie žalobkyne v dovolacom konaní týkajúcom sa dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sp. zn. 5Co/170/2021. Následne, dňa 27. januára 2025, doručil najvyššiemu súdu oznámenie o ukončení právneho zastúpenia spolu s dohodou o jeho ukončení z rovnakého dňa. Dňa 27. mája 2025 oznámil súdu prvej inštancie advokát JUDr. Viktor Novysedlák, že právne zastupovanie žalobkyne v dovolacích konaniach proti rozsudku odvolacieho súdu sp. zn. 5Co/112/2021 a uzneseniu sp. zn. 5Co/170/2021 bolo ukončené. Túto skutočnosť preukázal výpoveďami plnomocenstiev z 15. mája 2025, doručenými žalobkyni 20. mája 2025, čo vyplýva z doručky. Súčasne uviedol, že od júna 2025 plánuje pozastaviť výkon advokácie. Najvyšší súd preto 09. júla 2025 vyzval dovolateľku, aby v lehote piatich dní od doručenia výzvy predložila plnú moc udelenú advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, vzhľadom na vypovedanie plnej moci. Súčasne ju upozornil na povinné zastúpenie podľa § 429 ods. 1 CSP, prípadne na možnosť preukázať splnenie podmienky podľa § 429 ods. 2 CSP, a to pod hrozbou odmietnutia dovolania. Dovolateľka napriek tomu v stanovenej lehote, výzva jej bola doručená 05. augusta 2025, nepredložila novú plnú moc ani nepreukázala, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa podľa § 429 ods. 2 CSP. Na výzvu reagovala len tým, že sa jej nepodarilo nájsť advokáta ochotného prevziať zastupovanie v tomto štádiu konania, pričom sa obrátila na Ministerstvo spravodlivosti SR a Slovenskú advokátsku komoru. Najvyšší súd ju preto opätovne vyzval 18. septembra 2025 (výzva doručená 10. októbra 2025), aby v lehote desiatich dní predložila plnú moc udelenú advokátovi alebo preukázala splnenie podmienky podľa § 429 ods. 2 CSP, opäť pod hrozbou odmietnutia dovolania. Dovolateľka však v stanovenej lehote, ani do rozhodnutia odvolacieho súdu, nepredložila plnú moc, ani nepreukázala požadované vzdelanie. Najvyšší súd preto, vzhľadom na vadu dovolacích konaní spočívajúcu v absencii povinného právneho zastúpenia, nemohol pristúpiť k preskúmaniu dovolaní napadnutých rozhodnutí odvolacieho súdu, hoci dovolania boli pôvodne spísané a podané právnym zástupcom dovolateľky. Nesplnenie tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania vylučuje meritórny prieskum, pretože prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale viaže sa na podmienky uvedené v zákone. Tie sledujú najmä cieľ zabezpečiť prostredníctvom odbornej kvalifikácie advokáta vyššiu kvalitu, efektívnosť a hospodárnosť súdneho konania.

15. Vzhľadom na to, že dovolateľka napriek opakovaným výzvam najvyššieho súdu nepreukázala, že je v dovolacích konaniach zastúpená advokátom, ani neosvedčila existenciu výnimky podľa § 429 ods. 2 CSP, hoci bola o povinnom zastúpení v dovolacom konaní riadne poučená, nebola splnená osobitná procesná podmienka dovolacieho konania podľa § 429 CSP. Z tohto dôvodu najvyšší súd dovolania odmietol podľa § 447 písm. e) CSP.

16. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.